

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 16C/251/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5312210831
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 09. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alena Jančulová
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2013:5312210831.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Čadca samosudkyňou Mgr. Alenou Jančulovou v právnej veci navrhovateľa BL Telecom debt, s.r.o., so sídlom Šoltésovej 14, Bratislava, IČO: 45 535 108, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou SOUKENÍK-ŠTRPKA, s.r.o., so sídlom Šoltésovej 14, Bratislava, IČO: 36 862 711, proti odporcovi C. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom Č. Č.. XXX, o zaplatenie 248,95 € s prísl., takto

rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a .**

Odporcovi sa náhrada trov konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Podaným návrhom došlým súdu dňa 17.10.2012 sa navrhovateľ voči odporcovi domáhal zaplatenia sumy 248,95 € s príslušenstvom. Podanie návrhu odôvodnil tým, že odporca uzatvoril s jeho právnym predchodcom zmluvu, na základe ktorej využíval služby poskytované mu právnym predchodcom, pričom sa zaviazal za ne riadne platiť a včas poplatky dohodnuté v aktuálnom cenníku. Povinnosťou odporcu bolo v prípade nedodržania zmluvných povinností voči právnemu predchodcovi navrhovateľa uhradiť zmluvnú pokutu, ktorej výška bola dohodnutá v zmluve - dodatku o pripojení. Účelom dojednania o zmluvnej pokute bolo naplnenie funkcie zmluvnej pokuty ako paušalizovanej náhrady škody na strane právneho predchodcu navrhovateľa, ktorá mu vznikla v dôsledku neplnenia záväzku odporcu zotrvať počas vymedzenej doby viazanosti v zmluvnom vzťahu s právnym predchodcom navrhovateľa. V uvedenom prípade je odporca sankcionovaný za to, že nesplnil povinnosť riadne a včas uhrádzať cenu za poskytnuté služby. V dôsledku čoho musela byť jeho SIM karta vypojená z prevádzky, čím by odporca prostredníctvom platieb za poskytnuté služby po dobu viazanosti postupne splnil svoj záväzok, ktorému zodpovedal proti záväzok právneho predchodcu navrhovateľa zabezpečiť odporcovi mobilný telefón za zľavnenú cenu. V doplnení návrhu na začatie konania (č.l. 34) navrhovateľ uviedol, že odporca si v rámci uzavretia dodatku zakúpil u právneho predchodcu navrhovateľa mobilný telefón LG B2100 len za 1,-Sk, pričom štandardná cena mobilného telefónu bez viazanosti bola 132,44 €. Zmluvná pokuta zohľadňuje výšku zľavy z kúpnej ceny uvedeného mobilného telefónu. Rozdiel štandardnej a odkupnej ceny jedného telefónu tvorí sumu 132,41 €. Zmluvnú pokutu zabezpečujúcu hodnotu vyššie uvedených benefitov poskytnutých odporcovi dojednanú medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom vo výške 331,94 € považujú za primeranú a platne dojednanú. Poukázali aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 9Co/31/2012-157, v ktorom súd vyslovil, že sa nestotožňuje s právnym názorom uvedeným v rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 16.4.2012 sp.zn. 16Co/33/2012. Poukázali ďalej na to, že zo žiadnych ustanovení Občianskeho zákonníka a ani z ustanovení zákona o ochrane spotrebiteľa, či zákona o spotrebiteľských úveroch nie je možné vyvodiť, že pri spotrebiteľských zmluvách zmluvné strany neboli oprávnené dohodnúť zmluvnú pokutu pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti spotrebiteľom. Jedinou podmienkou platnosti je primeranosť tejto sankcie v porovnaní so závažnosťou nesplnenia záväzku spotrebiteľom. Ďalej uviedli, že súd môže označiť takéto dojednania

v spotrebiteľskej zmluve za neprijateľné len vtedy, keď výška dohodnutej zmluvnej pokuty neprímerane presahuje plnenie, ktoré spotrebiteľ na základe zmluvy dostal alebo by bol dostal, keby došlo k zániku zmluvy. Neprijateľnosť zmluvného ustanovenia o zmluvnej pokute v zmysle ustanovenia § 53 ods.1, 2, 3, 4 písm.k) Občianskeho zákonníka musí existovať ku dňu uzavretia zmluvy. Ak je zmluvná pokuta primeraná v čase uzavretia zmluvy, nemôže neskoršie porušenie zmluvnej povinnosti účastníkom zmluvy postihované zmluvnou pokutou spôsobiť neplatnosť dohody o zmluvnej pokute bez ohľadu na to, v ktorom časovom okamihu po uzavretí zmluvy k tomuto došlo. Z hľadiska posudzovanej primeranosti sankcie tvorenej dohodnutou zmluvnou pokutou je právne relevantná taká výška, ktorá zahŕňa aj prípad, keď kupujúci spotrebiteľ nezaplatí predávajúcemu nič ani zakúpené technologické zariadenie, ani z titulu minimálnej ceny služby za dobu viazanosti. Pre záver o neprímeranosti (nekalosti) zmluvnej podmienky upravujúcej sankciu za nesplnenie záväzku spotrebiteľa nestačí len záver o tom, že táto zmluvná podmienka nebola individuálne dojednaná. Je vylúčené urobiť záver o neprímerane vysokej sankcii len po porovnaní s jednou z viacerých skutočností za existencie ktorých bola zmluva uzavretá, a to v závislosti od času prípadného porušenia zmluvnej povinnosti v priebehu doby viazanosti spotrebiteľa.

Predmetom tohto konania je zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 248,95 € s príslušenstvom. Podľa § 200 e), a) O.s.p. sa jedná o drobný spor, ktorý s poukazom na ustanovenie § 115 a), ods.2 O.s.p. súd prejednal a rozhodol bez nariadenia pojednávania.

Z obsahu spisu 16C/251/2012 a to najmä z obsahu listinných dôkazov a to podaného návrhu č.l. 1, 2, zmluvy o pripojení č.l. 4 a dodatku k tejto zmluve č.l. 4, faktúry č.l. 10, zoznamu pohľadávok č.l. 11, všeobecných podmienok právneho predchodcu navrhovateľa č.l. 12, 13, zmluvy o postúpení pohľadávok č.l. 17 až 22, doplneného návrhu č.l. 38 až 41, listinných dôkazov č.l. 42 súd zistil nasledujúci skutkový stav.

Odporca uzatvoril s právnym predchodcom navrhovateľa a to zo spoločnosťou T Mobile Slovensko, a.s. dňa 19.9.2006 zmluvu o pripojení (č.l. 4). Odporcu zaviazal užívať program po dobu 24 mesiacov. Pre prípad porušenia zmluvných povinností sa odporca zaviazal zaplatiť zmluvnú pokutu 7.500,-Sk s DPH (248,95 €). Neoddeliteľnou súčasťou zmluvou o pripojení boli všeobecné podmienky poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej telefónnej siete právneho predchodcu navrhovateľa. Odporcovi bola faktúrou za obdobie od 8.10.2009 do 7.11.2009 vystavená faktúra na úhradu sumy s DPH 248,95 €, čo činí zmluvnú pokutu. Faktúra bola vyhotovená dňa 8.11.2009 s dobou splatnosti 27.11.2009.

Z obsahu spisu súd zistil, že právny predchodca navrhovateľa spoločnosť Slovak Telekom, a.s., Karadžičova 10, Bratislava postúpila predmetnú pohľadávku na spoločnosť BL Telecom debt, s.r.o., Šoltéssová 14, Bratislava na základe zmluvy o odstúpení pohľadávok uzatvoreného dňa 7.12.2011 (č.l. 17 až 22).

Zmluvné podmienky uzavreté touto účastníkmi uzavretou zmluvou, ktorá má charakter zmluvy spotrebiteľskej nemôžu zhoršiť zmluvné postavenie spotrebiteľa nad rámec práv a povinností, ktoré upravuje Občiansky zákonník.

Podľa § 43 ods.1 Zákona č. 610/2003 Z.z. o elektrických komunikáciách zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa.

Podľa § 43 ods.2 Zákona č. 610/2003 Z.z. o elektrických komunikáciách podstatnými časťami zmluvy o pripojení sú dohodnutý druh verejnej služby, miesto jej poskytovania a cena za služby. Ak nie je v zmluve o pripojení určený čas poskytovania, platí, že sa služba bude poskytovať na neurčitý čas. Cenu za službu možno dojednať aj odkazom na tarifu.

Podľa § 51 Občianskeho zákonníka účastníci môžu uzavrieť i takú zmluvu, ktorá nie je osobitne upravená, zmluva však nesmie odporovať obsahu alebo účelu tohto zákona.

Podľa § 52 ods.1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 53 ods.1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktorú spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky nie sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 54 ods.1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 491 ods.1 Občianskeho zákonníka záväzky vznikajú najmä zo zmlúv týmto zákonom výslovne upravených; môžu však vznikáť aj z iných zmlúv v zákone neupravených (§ 51) a zo zmiešaných zmlúv obsahujúcich prvky rôznych zmlúv.

Podľa § 544 ods.1, 2 Občianskeho zákonníka ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Z vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu vyvodil súd právny záver, že účastníci konania platne uzavreli zmluvu, ktorá je svojím charakterom zmluvou spotrebiteľskou a ako taká nesmie obsahovať ustanovenia, ktoré by spôsobovali značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa - tzv. neprijateľné podmienky.

Súd má za to, že dohodnutá zmluvná pokuta nie je v súlade so zákonom. Zmluvná pokuta je stanovená paušálnou sumou a nemení sa v závislosti od dĺžky doby zostávajúcej do skončenia doby viazanosti. Jej suma je rovnaká bez ohľadu na to, či spotrebiteľ nezaplatil mobilného operátorovi ani jednu platbu za poskytnuté služby, alebo či platil za poskytnuté služby riadne a včas po dobu napríklad 23 mesiacov v celkových 24 mesiacov. V jednom i druhom prípade je spotrebiteľ vždy povinný zaplatiť zmluvnú pokutu v plnej výške. Navrhovateľ dobu riadneho plnenia za poskytnuté služby pri uplatňovaní nárokov na zaplatenie zmluvných pokút žiadnym spôsobom nezohľadňuje, ani vo svojom návrhu žiadnym spôsobom nezdôvodnil uplatnenie zmluvných pokút, pričom preukázal len uzatvorenie jedného dodatku v zmluve o pripojení, v ktorom bola dohodnutá zmluvná pokuta vo výške 248,95 €. Podľa názoru súdu, zmluvná pokuta tak, ako bola medzi účastníkmi dohodnutá, teda bez závislosti jej výšky od doby riadneho a včasného plnenia si povinnosti odporcu (ako aj každého iného spotrebiteľa), spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, je teda neprijateľnou podmienkou, pričom táto je zo zákona neplatná. Na základe neplatnej zmluvnej podmienky nebolo možné v tejto časti priznať navrhovateľovi plnenie a návrhu vyhovieť. V tomto návrhu ani navrhovateľ žiadnym spôsobom nepreukázal, kedy došlo k porušeniu povinnosti zo strany navrhovateľa. V samotnom návrhu si len uplatnil zaplatenie zmluvnej pokuty za porušenie zmluvnej povinnosti, avšak napriek tomu, že bol súdom vyzvaný na odstránenie vád podaného návrhu a to uznesením č.k. 16C/251/2012-30 zo dňa 24.5.2013 nepreukázal, kedy došlo k porušeniu povinnosti odporcu, kedy prestal plniť svoje povinnosti a riadne a včas uhrádzať cenu za poskytnutú službu.

Na základe neplatnej zmluvnej podmienky nebolo možné v tejto časti priznať navrhovateľovi plnenie a návrhu vyhovieť, preto súd návrh o zaplatenie zmluvnej pokuty s príslušenstvom zamietol.

Pri svojom rozhodovaní súd zohľadnil tiež skutočnosť, že v obdobných prípadoch (čo do podmienok uloženia zmluvnej pokuty) rozhodovali už iné súdy, napríklad Okresný súd v Bardejov v konaní vedenom pod sp.zn. 4C/163/2011 (kde na samostatné konanie bol vylúčený práve nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty, pričom návrh na zaplatenie zmluvnej pokuty bol zamietnutý). Prvostupňové rozhodnutie bolo následne potvrdené Krajským súdom v Prešove. Krajský súd v Prešove sa vo svojom rozhodnutí zaoberal otázkou, aký dôsledok vyplýva pre navrhovateľa zo skutočnosti, že určitá zmluvná podmienka (v danom prípade dojednanie týkajúce sa zmluvnej pokuty) bolo v inom konaní právoplatne vyhlásené za neprijateľnú a bol toho názoru, že ak si dodávateľ používanie problémovej klauzuly neobháji (je povinný bez ďalšieho zdržať sa bez ďalšieho používania vrátane uplatňovania plnení v tejto klauzuly). Takýto zákaz explicitne vyplýva z ustanovenia § 53 a) Občianskeho zákonníka. Krajský súd pritom odkázal na ďalšie konania, v ktorých bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku, okrem iných konaní vedené na Okresnom súde v Prešove pod sp.zn. 17C/23/2010 a 17C/112/2010. Súd mal za to, že by bolo v príkrom rozpore s princípom právnej istoty, aby súdy v rámci jednej republiky v obdobných veciach (o nárokoch uplatňovaných na tých istých skutkových základoch) rozhodovali rôzne, a to je ďalší podstatný dôvod, pre ktorý nebolo možné (v zmysle ustanovenia § 53 a) O.s.p. návrhu týkajúceho sa zaplatenia zmluvnej pokuty s príslušenstvom vyhovieť).

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods.1 O.s.p. tak, že odporcovi, ktorý bol v konaní úspešný by prináležala náhrada trov konania. Tomuto však ale v konaní žiadne trovy nevznikli a preto mu ich náhrada priznaná nebola.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline.

V odvolaní treba okrem všeobecných náležitostí (§ 42 ods. 3 , t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, dátum a podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že :

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.)
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia vecí.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie v zmysle osobitného predpisu.